

Sygn. akt VIII C 2238/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Anna Hrydziuszko

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2015 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo - akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko R. Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. Ł. na rzecz strony powodowej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo - akcyjna z siedzibą w W. kwotę 3.243,80 zł (trzy tysiące dwieście czterdzieści trzy złote i osiemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami liczonymi według stopy odpowiadającej czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od kwoty 2.500 zł od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia zapłaty i ustawowymi odsetkami od kwoty 240,60 zł od dnia

4 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 660,54 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 600 zł kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nadaje wyrokowi zaocznemu w punkcie I i III rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII C 2238/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 sierpnia 2014 r. strona powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w W., wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego R. Ł. kwoty 3.378,80 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia zapłaty od kwoty 2.500 zł oraz odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 375,60 zł, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podała, iż pozwany zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., za pośrednictwem serwisu internetowego www.vivus.pl, umowę pożyczki. Wypełniając formularz pozwany oświadczył, iż zapoznał się i akceptuje tabelę opłat i prowizji, w tym także opłat windykacyjnych oraz postanowienia

umowne. Wskazała, iż kwota pożyczki została w całości przelana na rachunek bankowy pozwanego, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki powiększoną o opłatę przygotowawczą, odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz opłaty manipulacyjne. Pozwany pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty nie wywiązał się z obowiązku świadczenia. Podniosła, iż poniosła koszty związane z trzykrotnym wezwaniem pozwanego do zapłaty, w związku z czym naliczyła kwotę 135 zł tytułem opłat manipulacyjnych. Wskazała, iż na mocy umowy przelewu nabyła od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wierzytelność wynikającą z zawartej przez pozwanego umowy.

Pozwany nie złożył wyjaśnień ani nie zażądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 12 kwietnia 2013 r. pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej numer (...), na podstawie której (...) Sp. z o.o. udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie 2.500 zł, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki, powiększoną o należne odsetki oraz opłaty w terminie do dnia 12 maja 2014 r. W umowie zastrzeżono, iż w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki, pożyczkodawca od pierwszego dnia po terminie płatności, nalicza koszty i opłaty związane z obsługą nieterminowej spłaty pożyczki, na które składają się:

- odsetki za nieterminową spłatę pożyczki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku;
- pierwsze wezwanie do zapłaty - 35 zł;
- drugie wezwanie do zapłaty - 45 zł;
- trzecie wezwanie do zapłaty – 55 zł.

Na podstawie umowy cesji z dnia 30 listopada 2013 r. strona powodowa nabyła dochodzoną niniejszym pozwem wierzytelność.

Sąd zważył co następuje

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodziła z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności w drodze umowy przelewu.

Wydając wyrok zaoczny, Sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia strony powodowej o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, uznając, że nie budzą one wątpliwości ani nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Wynikające z art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń strony powodowej nie zwalniało natomiast Sądu od rozważenia czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia te uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 1997 roku, I CKU 87/97).

Według art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z uwagi na to, że pozwany K. L. nie stawił się na rozprawie, nie złożył żadnych wyjaśnień ani nie wnosił o rozpoznanie sprawy pod jego nieobecność, Sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia strony powodowej o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie i ocenił, że w świetle przepisów prawa materialnego, uzasadniają one uwzględnienie żądania w przeważającej części.

Dlatego też zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 3.243,80 zł. Jednakże oceniając okoliczności faktyczne przez pryzmat przepisów prawa materialnego Sąd doszedł do przekonania, iż pozew nie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej kwoty 135 zł, tj. opłat windykacyjnych.

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy umowa pożyczki zawarta pomiędzy stronami oparta była o istniejący u wierzyciela pierwotnego wzorzec umowy. Wskazać trzeba, że o ile pozwany miał możliwość zadecydowania o wysokości kwoty udzielanej jemu pożyczki, to jednak nie miał żadnego wpływu na określenie wysokości opłat windykacyjnych naliczanych w przypadku niewywiązania się ze zobowiązania w terminie. Postanowienie to nie było z nim negocjowane, a pozwany zawarł tę umowę jako konsument.

W ocenie Sądu, powyższe ustalenia powodują, iż koniecznym w niniejszej sprawie stało się rozważenie, czy w świetle art. 3851 § 1 k.c. omawiane postanowienie umowne, jako że nie zostało uzgodnione indywidualnie z pozwanym – konsumentem, jest dla niego wiążące. Zgodnie z tym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Z art. 3851 § 3 k.c. wynika, iż niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Zdaniem Sądu z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu, zapis umowy, pozwalający stronie powodowej na naliczanie opłat windykacyjnych za monit wysłany listem pocztowym w kwocie 35 zł, 45 zł i 55 zł godzi w dobre obyczaje oraz narusza w sposób rażąco interes konsumenta. Opłaty te należy uznać za rażąco wygórowane i nie mieszczące się w granicach swobody kontraktowania, określonej w art. 353 1 k.c., zważywszy że dłużnik zmuszony był przystać na tak ustalone warunki ze względu na swoją słabszą pozycję negocjacyjną.

Wskazać ponadto należy, wysokość opłat windykacyjnych w żaden sposób nie odpowiada kwotom jakie wierzyciel mógłby faktycznie ponieść, dokonując listownego wezwania do zapłaty, co również uzasadnia przekonanie, że żądanie w tym zakresie nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Wysokość opłat jednoznacznie świadczy o tym, iż zastrzeżone zostały w celu maksymalizacji zysków wierzyciela, co mija się, zdaniem Sądu, z pełnią przez takie opłaty funkcją i nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Zdaniem Sądu opłaty takie powinny rekompensować wierzycielowi poniesione w związku z koniecznością prowadzenia windykacji koszty, nie zaś stanowić źródło dochodu. Prowadziłoby to bowiem do podwójnego sankcjonowania nienależytego wykonywania zobowiązania przez dłużnika, a działanie takie zwłaszcza w sytuacji, gdy odsetki zastrzeżone zostały w maksymalnej wysokości, co ma miejsce w niniejszej sprawie, prowadzić może do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że opłaty windykacyjne zastrzeżone w umowie przysporzyłyby nadmiernych i nieusprawiedliwionych zysków wierzycielowi i jednocześnie stanowiłyby nieuzasadnione pokrzywdzenie dłużnika i prowadziły do jego znacznego zubożenia. Jednocześnie, jako że postanowienie umowne dotyczące tych opłat nie zostało indywidualnie uzgodnione z pozwanym, z mocy art. 3851 §1 k.c. nie wiąże ono stron. Nie prowadzi to jednocześnie do nieważności postanowień umowy w pozostałym zakresie, zgodnie bowiem z art. 3851 §2 k.c. strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Niezależnie od powyższego powództwo w zakresie dotyczącym opłat windykacyjnych podlegało by oddaleniu również z tej przyczyny, iż wierzyciel nie wykazał, iż w istocie poniósł takie koszty.

Nie przedłożył bowiem żadnego dowodu, z którego wynikałoby, iż w istocie do pozwanego wysłane zostały jakiegokolwiek wezwania do zapłaty, czy to drogą mailową, telefoniczną czy pocztową.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z którym wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd zasądził odsetki od kwoty 2.500 zł od dnia 1 lipca 2014 r. zgodnie z żądaniem pozwu w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, mając na uwadze, iż uprawnienie do naliczania odsetek w tej wysokości znajduje podstawę w postanowieniach zawartej umowy, a jednocześnie naliczanie odsetek w tej wysokości jest zgodne z przepisami regulującymi wysokość odsetek maksymalnych, a mianowicie art. 359 § 21 k.c., a także od kwoty 240,60 zł od dnia 4 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu zasądził odsetki ustawowe.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w punkcie I i II sentencji wyroku, zasądzając na rzecz strony powodowej kwotę 3.243,80 zł i oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Orzeczenie o kosztach jak w punkcie III sentencji wyroku Sąd oparł o art. 100 zd. 1. k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Skoro strona powodowa wygrała proces w 50 %, a poniosła koszty w łącznej wysokości 227 zł (opłatę od pozwu w kwocie 30 zł, wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 180 zł oraz opłatę skarbową w kwocie 17 zł), to Sąd zasądził na jej rzecz kwotę 113,50 zł.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. drugie k.p.c., mając na względzie, że strona powodowa uległa jedynie w nieznaczej części, tj. w 4 %, Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów.

Sąd zasądził na jej rzecz od pozwanego kwotę 660,64 zł tytułem poniesionych kosztów procesu, na którą składają kwota 43 zł opłaty od pozwu, kwota 600 zł kosztów zastępstwa procesowego, kwota 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 0,54 zł innych kosztów.

Mając na uwadze, iż wydany wyrok jest wyrokiem zaocznym, Sąd w punkcie IV. wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. nadał mu w punkcie I i III rygor natychmiastowej wykonalności.